NĂM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THỨ 2266 MỖI SỐ: 0$03 NGÀY THỨ HAI 6 OCTOBRE 1924

DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 2805

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN

Làm thế nào cho quốc-văn ta chóng có tiến-bộ được

Nước ta bây giờ thật là có một cái khuynh-hướng rất mạnh về quốc-văn; kẻ trí-thức trong nước đều bôn tẩu hô-hào, dễ xướng cái thịnh-nghiệp văn-chương, cho nước nhà may ra một mai sau này cũng có được một cái đặc sắc văn-chương góp một chiếu ngồi trong đám làng văn thế-giới; những người đã cầm nổi ngọn bút, viết nổi câu văn, ai cũng có một cái hi-vọng rất nồng nàn, rất ngóng cuồng, muốn được cùng các bậc văn-hào thế-giới đời nay nối gót theo chân, cùng tri-sinh trong chỗ trường văn trận bút. Song, dễ xướng mãi, hô-hào mãi, mong-mỏi mãi, ước ao mãi, mà cho đến ngày nay, cái nền móng quốc-văn minh gây dựng vẫn còn bừa-bộn ngổn-ngang, văn-thể minh vẫn chưa nhất-định, văn-pháp minh vẫn chưa chỉnh-tề, văn-liệu minh vẫn chưa phong-phú, văn-từ minh vẫn chưa lưu-lệ, sách vở ấn hành vẫn chưa có bao nhiêu, mà có được quyển nào, cũng không ai dám quả tự tôn mà phô ra với thiên-hạ rằng đây là văn-chương của nước Việt-Nam ta, cũng có thể truyền đi khắp thế-giới, phiên dịch ra chữ Pháp, chữ Nga, chữ Anh, chữ Nhật, để vào trong thư-viện các nước Âu Mỹ mà có được cái địa vị như của người ta; nói tóm lại là quốc-văn minh tuy mới có phôi-thai mà thật còn kém cỏi quá. Một thứ văn chương còn kém cỏi như thế, lẽ nào bỏ cho nó cứ tự sinh tự dục mà bòng tự-trưởng phát-đạt được dư?

Văn chương cũng như mọi nghề khác, cũng cần phải có tay thầy thước thợ, cầm cân nảy mực, uốn-nắn dẫn dần cho thì mới một ngày một hay, một ngày một tiến được. Không nói đâu xa, nói ngay như nước mình học làm văn-chương chữ Tàu thuở trước, cũng nhờ về khoảng đời Trần đời Lê có được những bậc danh-nhân cự-công có vị-vọng, có quyền-lực trong xã-hội mà là những tay văn-chương cự-phách cả; những bậc ấy đứng ra khảo-hạch dạy dỗ văn-chương trong nước Pháp. Quốc-văn ta bây giờ thì lấy đâu làm mẫu-mực, mẫu-mực đã chưa có thì ai cầm nổi được ngòi bút tức tự-mệnh là văn-sĩ, ai viết ra cũng văn tức tự phụ là trước thư lập ngôn, thật là lão-nhão-chi-khươn, còn mong gì tấn-tới phát-đạt được nữa.

Và lại việc gì cũng vậy, cũng cần phải có tưởng-lệ thì tiến-bộ mới mau. Nói ngay như nghề nông, nghề công, nghề thương là những nghề mưu sinh tối thiết của người ta, tưởng còn phải đợi gì tưởng-lệ nữa, mà ta thử coi ở các nước Âu-châu về mấy thế-kỷ trước, có qua một cái thời-đại thực-hành cái chủ-nghĩa trọng nông thì nông-nghiệp mới tinh tiến, thực-hành cái chủ-nghĩa trọng thương thì thương-nghiệp mới bành-trướng; huống chi nghề văn-chương là nghề mỹ-thuật, không khéo dùng phương-pháp khích khuyến, thì khác gì cây giống tin chỗ đất xấu, sao cho nở ngành xanh ngọn kết quả khai hoa. Ở các nước Âu-châu, văn-chương sở-dĩ thịnh cũng nhờ về có những cái giải thưởng về văn-học khích-khuyến luôn luôn. Quốc-văn ta thì ai mà khích-khuyến, đối với quyền lợi trong xã-hội đã không đắc dụng, mà người mình lại thường hay có cái tính « bụt chùa nhà không thiêng », coi khinh thường quốc-văn, ghẻ-lạnh quốc-văn; thậm-chí trong khi giao-tế thù-tạc, kẻ hiểu được năm ba chữ Hán thì lấy nói chữ Hán làm giỏi, kẻ hiểu được năm ba chữ Pháp thì lấy nói chữ Pháp làm vinh; quốc-văn minh thật chẳng những không được cái giải thưởng gì gọi là tỏ dạ nức lòng mà lại còn phải chịu khuất chịu nhục bao nhiêu, khiến cho kẻ nhiệt-thành với văn-tự nước nhà có lúc cũng đâm buồn đâm chán mà phát ra một tiếng thở dài vẻ nỗi gian-truân xe sát. Phàm vật gì hễ có người cuộng, thì nó tự-nhiên tìm đến; cái vật đã không ai chuộng thì dù có, e có lúc nó cũng phải tìm đi; tình-cảnh quốc-văn ta bây giờ có khác gì thế.

Nay muốn cho văn-chương mình chóng tấn tới phát-đạt, thì cũng cần phải có những bậc văn-chương tiên-tiến đứng ra mà chủ-trương mẫu mực cho văn-chương mình, lại được có những nhà có vị-vọng có quyền-thế giúp sức vào, cùng phòng theo cái cái ý tốt ở các nước Âu-châu mà lập ra những cái giải thưởng về văn-học. Việc ấy nghe đâu hội « Khai-trí tiến-đức » đã có nhiều lần bàn đến; nếu tổ-chức được mau mau thành việc thì thật là may cho cái tiền-đồ quốc-văn ta lắm vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 4 Octobre 1924

Cuộc bay vòng thế-giới của Argentine

Vì giới-mục-tư, phi-tướng Zanni thoản chưa bay đi.

Việc ở Hedjaz

Tin La Mecque — Vua Hussein thoái vị.

V.O. UYÊN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 4 Octobre 1924

Quan Herriot tại hội-đồng hàng-quận quận Rhône

Quan Herriot cảm ơn hội-đồng hàng-quận quận Rhône về những lời tỏ tình thân ái với ngài. Ngài nói việc đắc thắng của nước Pháp tại đại-hội-đồng hội Vạn-quốc ở Jực là một bước mới trên con đường hòa-bình vậy.

Quan Herriot đã về Paris để tiếp quan Briand và quan Lourbeur, phái viên của Pháp tại hội Vạn quốc. Khi nào quan Paul Boncour tới Paris ngài cũng sẽ tiếp kiến.

Nước Anh với Ai-cập

Zagloul pacha đến Londres hội-nghị với quan Macdonald, nay mai sẽ trở về Ai cập.

Việc nước Đức

Các báo Đức có nói tòa nội các đương điều-đình với đảng xã hội và đảng quốc-dân, để đem đảng quốc-dân dự vào tòa nội các.

Việc chiến-tranh ở Trung-hoa

Quân Trương-tác-Lâm phóng pháo vào Sơn-hải quan

Thiên-tân, 25 Septembre — Ngày hôm qua, quân của Trương-tác-Lâm phóng pháo vào Lanh-sẻn, và định phá cái cầu trên sông Lan, nhưng chưa phá được. Cả ngày hôm nay, đại-bác bắn đến 50 livres vào Sơn-hải-quan.

Lính-sự đoàn với việc chiến-tranh

Bắc-kinh, 25 Septembre — Lính-sự-đoàn hội-nghị lần đầu. M. Karakhan chủ tọa. Chiều hôm nay, lính-sự-đoàn gởi cho bộ Ngoại-giao Bắc-kinh và Trương-tác-Lâm một bức thư đại khái nói trong cuộc chiến tranh ngày nay, chắc là các tướng sẽ dùng khí-giới trên không. Lính-sự đoàn chúng tôi, quyết chí không can thiệp vào việc chiến-tranh, nhưng tưởng cũng nên có lời để ngài biết rằng, lính-sự đoàn chúng tôi thấy dùng các khí giới ấy thì lấy làm ngại lắm. Ném trái-phá xuống những thành thị không có quân bị, chẳng những là một việc vô ích mà lại tội, nhưng việc ấy lại là một cái ác tội đối với lương dân nữa. Ai cũng biết rằng dùng máy bay ném trái-phá xuống, thường không ném trúng mục-đích mấy khi. Mỗ khi định dùng trái-pha hủy-hoại một nơi nào, thực là rất nguy hiểm cho nhà cửa lân-đài ở gần nơi ấy. Vậy thế, mà trong thành Bắc-kinh chẳng những là có các hộ lính-sự các nước hữu-hảo ở, nhưng ở đấy lại còn biết bao là đền, đài cung quán, cùng là những công-trình quan-hệ về sử-ký, toàn là của báu cho cái văn-minh sử học sau này, rất là nên bảo tồn không nên hủy hoại.

Dùng tàu bay ném trái-phá xuống các thành-phố và các thôn xã, thực là một sự vô ích trong việc dụng binh, mà lại gây nên sự khổ thống cho bọn lương-dân không dự vào việc chiến-tranh. Vả lại những việc chiến-tranh trong nước thế này, thực là một việc rất nguy hiểm cho tính mệnh tài sản của kiều dân ngoại-quốc không can dự vào việc chiến-tranh, mà chỉ muốn giữ cái thái-độ trung-lập mà thôi.

Vì những lẽ ấy, chúng tôi xin có cảnh-cáo để ngài biết. Chúng tôi mong rằng ngài chớ có dùng tàu bay mà làm những sự nguy hiểm cho người ngoại quốc trú cư ở đây. Nếu ở kinh-thành và các bãi cảng thông thương xảy ra những việc ấy, thì chúng tôi sẽ trách cứ ở những vị hữu-trách cho quân sĩ làm những việc ấy đó ».

* * *

(Vô-tuyến-điện Bordeaux)

Quân Mãn-châu và quân Bắc-kinh

Đánh nhau to ở chỗ cửa ải Bắc-kinh một trăm dặm, về phía đông.

* * *

(Điện báo Havas)

Một trận Thượng-hải

Tin Thượng-hải. — Đánh nhau dữ dội ở phía tây-nam thành Thượng-hải.

Quân Mãn-châu thắng thế

Lưu Phụng-thiên. — Quân Mãn-châu trước đây chiếm được Tchihfeng, nay lại tiến đến Chiêu-dương.

MỘT CHIẾC TÀU PHÁP BỊ CƯỚP MẤT 36.200 ĐIỂN RƯỢU

Chiếc tàng jan tên *Mulhouse* mất cướp 36.200 kiện rượu mạnh ở chỗ cách mấy dặm đến bờ bể Gia-nã-đại. Nguyên ngày 7 tàu tàu Đương đi ở vùng ấy, bỗng có một chiếc tàu xéo của Anh cùng đến, tàu tàu gặp nạn đương lạ, người trưởng tàu coi tàu nhỏ của mình là kiện rượu mạnh, và rủ đến hai chiếc nữa cùng tới lấy.

Ngày hôm 26 juin tàu *Mulhouse* lại đến chỗ họa. Trong khi viên trưởng tàu *Mulhouse* và người trưởng tàu kia nói chuyện với nhau thì thấy thủ của tàu nhỏ ấy giơ súng lục mà dọa thầy thủ tàu *Mulhouse* rồi họ trói mọi người lại và bẻ máy vô-tuyến-điện của tàu *Mulhouse* đi. Sau lại có năm chiếc tàu nhỏ nữa kéo đến cùng cái tàu nhỏ kia mà khuân hết rượu trên tàu *Mulhouse*. Khi họ lấy hết rượu rồi và để cho tàu *Mulhouse* được tự-do, tàu ấy vội đến Halifax trình minh mất cướp và bọn thầy-thủ trong khi bị trói có trông được số tên các tàu ăn cướp kia. Các quan sở tại liền sử người đi dò tham, hiện đã bắt được mấy tàu ấy ở Saint Pierre và Miquelon.

VĂN UYỂN

Hay nói

Nói thật xưa nay vẫn mất lòng,
Sự đời nghĩ đến có buồn không?
Đã toan cấm miệng thầy phường dốt,
Lại muốn buông lời trách kẻ ngông.
Khuyên kẻ gian tham đừng bội bạc,
Nhủ quân cường bạo chớ hành hung.
Ấy ta hay nói là vì thế,
Há phải như người chỉ nói ngông.

Nhớ bạn Hà-thành

Ngồi buồn nhớ chuyện bao giờ,
Cùng ai thơ thẩn quanh bờ hồ Gươm.
Biết bao đoạn thảm tình thương,
Ruột rầu chín khúc, tơ vương trăm mối.
Nhớ lời kẻ hết nỗi lòng, [vắng.
Một lời chưa cạn, đôi dòng đã sa.
Bên đường kẻ lại người qua,
Nghênh ngang xe ngựa, thuốc tha áo hồng.
Gia tài-tử đợ gia-nhàn, [quản.
Chàng mời bôn hỡ, nơi nằng dịu dàng.
Người sao vui vẻ trần ai,
Mà ai sao lại riêng mang gánh sầu.
Sầu tại ai kêm ai đâu,
Phong-trần chỉ để riêng ai một người.
Than thân khóc khóc cười cười,
Kẻn xuôi tiếng ngược ai người đồng-
Mới hay thanh-khí trong đời, [tâm.
Cung đàn Kỷ, Hạ kể làm ai nghe Tương.
Nhớ ai vọng vẫn canh trường.

Dương-đình-Tây (Tuy-hòa)

Lễ Tứ-tuần đại khánh

(Tiếp theo)

Chiều ngày 3 hồi 4 giờ một viên Thị-vệ ăn quan mặc Thanh-phục (áo gấm quần điều) vào tâu phụng Hoàng-thượng ngự khẩn vàng xe bao vàng từ nơ Đại-nội đến cùng Lưỡng-tôn-cung để thân phụng Từ-giá ra cửa Ngọ-môn đến nơi các thể lâu thể vàng duyệt lễu các phẩm nghi của ta đã dâng ngoài cung-tiến. Đoàng-cung Hoàng-thái-tử mặc thanh-phục (áo đỏ, khăn bỏ hoàng, quần điều) theo hầu ngự giá Hoàng thân, Tôn-nhơn văn võ ăn-quán cùng các quan Thủ-hiến các tỉnh về châu, các quan Tôn-nước ở tam phẩm trở lên cũng các quan khỏ-mậu ở các thành-phục đứng chầu ba bên thể bằng nước của Ngọ-môn, các quan thuộc viên văn võ mặc thanh phục đứng chầu tại hai bên cửa kim-thủy trước cửa Ngọ-môn. Trước của Ngọ-môn sẵn dùng đèn điện kết thành hai chữ Vạn-Vạn tuế. Các tòa công dây tòi phủ Khâm-sứ trở tạm đều treo cờ, trên cột cờ khắp cả 18 tỉnh thành, ngoài các dãy phố, dưới sông cũng giương treo đèn, thấy đều tấp-nập người qua lại. Đêm đến sáng chẳng kẻ nào là chẳng nào chiết hay nào. Ấy cuộc kể hết ngày 30 là ngày lễ Tứ-tuần sẽ diễn lễ tại nhất. Qua ngày mùng một chánh nhựt là ngày đại-khánh Lưỡng-tôn-cung và Từ-thiên-hoàng-hậu Khánh tiết sẽ tiếp tục đăng sau.

Qua ngày chánh nhựt là ngày 1 tháng 9 tại tòa điện Thái-hòa bộ Lễ trần thiết ngai-tiêm trang-lễ chỉnh và đem tất cả những lễ dâng (gồm ngọc, tỉ, nhị, sam, cách, tiên dịch, phách tiền, trống v.v. rồi đến các bộ mặt quan người cầm quạt lông, người cầm phất, kẻ xách ấn-tiêm đi đàng bộ; xe Loan-dư kiểu mới, trong xe ấy Thánh-cung ngự khăn vàng áo vàng trang nghiêm ngồi giữa; tiếp sau xe ấy lại đạo ngự cũng đủ đồ nghi trượng, lộ bộ, nhã nhạc như đạo ngự thứ nhứt — Đạo ngự ấy là đạo ngự của tiên-cung Khôn-nghi Hoàng-thái hậu, tức là sanh-mẫu Hoàng-thượng. Tiếp theo đạo ngự ấy thì đến đạo ngự Hoàng-thượng, đạo ấy cũng đủ thứ như hai đạo ngự trước nhưng lại đang bọn đông-ấu làm quản hầu và quản nọc và có văn-võ hộ giá đại thần theo hầu; sau xe giá Hoàng-thượng thì có xe Đông-cung Hoàng-thái-tử bộ thống ngự giá rồi tiếp đến các bà N. i-cung Phi tần Mỹ-nhơn lối-nhơn v.v., đều cung-trang diệm phục theo hầu, sau hết thì các bà nữ-quan. Đạo ngự ra khỏi cửa Ngọ-môn đến giữa sân thì hàng muôn nghìn người thấy đều lặng phắc nghiêm trang tức thì ai trông thấy đạo ngự rõ ràng đủ vẻ oai nghi lẽ cảnh và trang nghiêm, thật là chưa khi nào được trông thấy bao giờ. Vào đến trước thềm lầu, đội linh hầu bỏng binh khí chào thỏ những bộ nhạc, dứt tiếng phụng Lưỡng-tôn-cung Hoàng-thượng xuống xe. Lưỡng-tôn-cung ngự thẳng vào chính gian phụng ngự thăng tọa. Hoàng-Thượng ngự tọa gian bên tả, Đông-cung Hoàng thái-tử thị tọa gian bên hữu. Nữ-quan Nội-cung đứng chầu hai bên. Thái-giám Thị-vệ phụng tấn trà, trong khi ấy ngự lâm duyệt các hạng phẩm nghi trong một chặp thì bộ Lễ cung dâng các phường ca nhạc và hý kịch vào chúc thọ như là tâm có điều mặc áo mã-tiên vào hát những khúc chúc thọ, rồi đến các người con gái Hưng mặc thanh phục đội những cái đọc-bình và đề ra hoa, các giống người man-dân (Mọi) cầm đồ những thứ mùa thật chúc thọ. — Cũng khi ấy có bốn rạp hát Pháp vào lần và hai bên Thể-lâu thầy đều diễn hý một lần, các trò chơi như là đá bóng, đá gà, leo cột, cầm roi thầy đều đến một lần cả. Tại trên cột cờ đối những dây pháo kết dài đến 6, 7 mươi thước tây. Lúc bấy giờ chính là khi tiếng reo mang dậy đất, tiếng pháo nổ vang trời, người đi xem hàng nghìn hàng vạn trong thành ngoài phố dưới nước trên bộ chẳng sót chỗ nào, các tiếng chúng xe máy xe tây kêu vang rang như vẻ ngàn vùng rậm trong lúc mùa hè, tiếng còi xe ô-tô thì liên tiếp chẳng khác gì tiếng ếnh-ương kêu trong lúc tàn thanh phong vũ, quang cảnh rất nên ly-kỳ thay!

Các phường ca nhạc hý kịch chúc thọ một tối và đến 6 giờ 45 Hoàng-thượng Lưỡng-tôn-cung ngự giá hồi loan, khi đi ngang trước các lầu-bằng và trước Kim-thủy kiều thời hễ quan qui lạy chầu đầu đề đưa ngài ngự hồi loan cũng như khi ngự giá ngự ra thời qui nghinh vậy. Khi ngự giá hồi cung thời các phường ca nhạc xướng hát và đèn thắp sẹc rừng, mọi nào cũng có, ở trước phủ Thừa-thiên đối ngay Phu-văn lâu tại dưới bờ sông dùng đèn điện kết thành hai chữ Vạn-Vạn tuế. Các tòa công dây tòi phủ Khâm-sứ trở tạm đều treo cờ, trên cột cờ khắp cả 18 tỉnh thành, ngoài các dãy phố, dưới sông cũng giương treo đèn, thấy đều tấp-nập người qua lại. Đêm đến sáng chẳng kẻ nào là chẳng nào chiết hay nào. Ấy cuộc kể hết ngày 30 là ngày lễ Tứ-tuần sẽ diễn lễ tại nhất. Qua ngày mùng một chánh nhựt là ngày đại-khánh Lưỡng-tôn-cung và Từ-thiên-hoàng-hậu Khánh tiết sẽ tiếp tục đăng sau.

Qua ngày chánh nhựt là ngày 1 tháng 9 tại tòa điện Thái-hòa bộ Lễ trần thiết ngai-tiêm trang-lễ chỉnh và đem tất cả những lễ dâng (gồm ngọc, tỉ, nhị, sam, cách, tiên dịch, phách tiền, trống v.v. rồi đến các bộ mặt quan người cầm quạt lông, người cầm phất, kẻ xách ấn-tiêm đi đàng bộ; xe Loan-dư kiểu mới, trong xe ấy Thánh-cung ngự khăn vàng áo vàng trang nghiêm ngồi giữa; tiếp sau xe ấy lại đạo ngự cũng đủ đồ nghi trượng, lộ bộ, nhã nhạc như đạo ngự thứ nhứt — Đạo ngự ấy là đạo ngự của tiên-cung Khôn-nghi Hoàng-thái hậu, tức là sanh-mẫu Hoàng-thượng. Tiếp theo đạo ngự ấy thì đến đạo ngự Hoàng-thượng, đạo ấy cũng đủ thứ như hai đạo ngự trước nhưng lại đang bọn đông-ấu làm quản hầu và quản nọc và có văn-võ hộ giá đại thần theo hầu; sau xe giá Hoàng-thượng thì có xe Đông-cung Hoàng-thái-tử bộ thống ngự giá rồi tiếp đến các bà N. i-cung Phi tần Mỹ-nhơn lối-nhơn v.v., đều cung-trang diệm phục theo hầu, sau hết thì các bà nữ-quan. Đạo ngự ra khỏi cửa Ngọ-môn đến giữa sân thì hàng muôn nghìn người thấy đều lặng phắc nghiêm trang tức thì ai trông thấy đạo ngự rõ ràng đủ vẻ oai nghi lẽ cảnh và trang nghiêm, thật là chưa khi nào được trông thấy bao giờ. Vào đến trước thềm lầu, đội linh hầu bỏng binh khí chào thỏ những bộ nhạc, dứt tiếng phụng Lưỡng-tôn-cung Hoàng-thượng xuống xe. Lưỡng-tôn-cung ngự thẳng vào chính gian phụng ngự thăng tọa. Hoàng-Thượng ngự tọa gian bên tả, Đông-cung Hoàng thái-tử thị tọa gian bên hữu. Nữ-quan Nội-cung đứng chầu hai bên. Thái-giám Thị-vệ phụng tấn trà, trong khi ấy ngự lâm duyệt các hạng phẩm nghi trong một chặp thì bộ Lễ cung dâng các phường ca nhạc và hý kịch vào chúc thọ như là tâm có điều mặc áo mã-tiên vào hát

Một vị ân quan bộ Lễ cùng khâm tên Hồi-lý-nhơn Chu-bửu-Vân, trước đến phủ Khâm-sứ cước vấn quan Toàn-quyền, quan Khâm-sứ cùng liệt qui quan.

7 giờ rưỡi, các viên trực-nhựt gởi tàu Hoàng-thượng thăng trong ngoài đã nghiêm chỉnh như trước, phụng Hoàng-thượng ngự tiền-phong tăng tọa tại điện Cần-chánh rồi lại lên kiệu có đủ lỗ bộ nhã nhạc theo hầu, đo cửa đại cung môn ra tới điện Thái-hòa thì ở nhà cột có phát chín tiếng súng lớn, đoàn Ngọ-môn nổi chuông trống một hồi; trong điện Thái-hòa cũng nhã nhạc nổi lên khỏi tác. Tiếng nhạc dứt, phụng Hoàng-thượng lên bửu tọa.

(Còn nữa)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 21 độ
13 giờ 21 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ ba 7 Octobre 1924

S. Marc

Âm-lịch

Mồng 9 tháng chín năm Giáp-tí

Ngày Kỷ mùi

Hành Hóa Sao Vĩ Trực Khai

Kị : Phá-thổ, Phục-đoạn.

NGHI : Tế-tự, Kỷ-phúc, Cầu-tự, Thượng-biểu, Hội-hữu, Nhập học, Dĩ-sĩ, Xuất-hành.

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 $ 90
— nhì	—	10 50
— ba	—	9 65
Thóc.	—	6 50
Hấp ngô.	—	6 40

Giá bạc. — Kể từ ngày 5 Octobre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 20 và 10 f. 25 kể từ ngày 6 này.

Ngạch các quan cai-trị. — Như lời bản-quán đã nói trước, nay đã có nghị-định quan Toàn-quyền cử quan cai-trị hạng nhất Le Foll về nhận chức cũ là quản-lý văn-phòng ngài từ ngày 1er Octobre trở đi và quan cai-trị hạng nhì Châtel lại về nhận chức Công-sứ Nghệ-an. Quan cai-trị hạng ba Thibandeau quyền Công-sứ Nghệ-an thì đổi đi Công-sứ Hà-tĩnh thay quan cai-trị hạng ba Lemasson đổi đi nơi khác.

Nghị viện tư-vấn họp hội-đồng. — Hội-đồng tư-vấn nghị-viện đã họp hồi-đồng kỳ thường-lệ sáng hôm nay khi 9 giờ tại nhà Nhảy-đầm ở bờ hồ Hoàn-kiếm, có quan Đông-lý Yvon phủ Thống-sứ cùng đi với quan chánh văn-phòng Bary và quan chánh tòa Quan lại đến khai hội-đồng. Quan Yvon nói quan quyền Thống-sứ Poulin bị đau, cho nên ngài đến thay mặt quan Thống-sứ và nói mấy lời chào nghị-viện. Trái với lệ thường-niên, buổi khai hội-đồng năm nay không có diễn-văn gì cả.

Quan Đông lý đưa các số dự-toán năm 1925 để Hội-đồng xét.

Ông nghị-trưởng Ng-thu-Thu thác Sen nói mấy lời cảm ơn quan Đông-lý và nhờ ngài chuyển lời nghị-viện chúc quan Poulin chóng khỏi. Rồi ông nghị-trưởng lại đọc trình Nghị-viện nghe hai bức điện-tín một cái nhờ chính-phủ chuyển về bộ Truộc-địa để tỏ lòng trung-thành với quí bảo-hộ và một bức nữa hỏi thăm quan-Thống-sứ Monguillot hiện đang ở bên quí quốc. Gần 10 giờ các quí quan ra về, còn nghị-viện ở lại xét các số dự toán.

Thứ chữ học của nền sơ-đẳng là chữ quốc-ngữ. — Điều 134 trong bộ Học-chính tổng qui nay sửa đổi lại như sau này :

Cứ lý ưng ra thì thứ chữ dùng để dạy các môn học trong nền sơ-đẳng phải là chữ Pháp.

Thế nhưng mà vì mấy lẽ tiện lợi thì tiếng bản-xứ lại là thứ tiếng dùng để dạy các môn học của ba lớp dưới trong bậc sơ-đẳng.

Chương-trình học của ba lớp ấy vẫn theo như chương-trình đã định trong tổng-qui ngày 21 Décembre 1917, nhất là về việc dạy chữ Pháp.

Còn ở lớp trung-đẳng và các-đẳng thì thứ chữ dùng để dạy các môn học phải là chữ Pháp.

Danh hiệu của các trường Cao-đẳng. — Cái danh hiệu chung của các trường Cao-đẳng mà trước có tin đồn rằng đổi là các trường Cao-học chuyên-môn thì trong các công-văn nay vẫn thấy còn như trước, vậy có lẽ là tin đồn sai chăng.

Hỉ tín. — Bản-quán được tin mừng rằng quan Nông-chính giám-đốc Bùi-quang-Chiêu ở Nam-kỳ đã làm lễ vu qui cho lệnh ái là cô Hélène-Marie Bùi đẹp duyên với ông Ng-khắc-Vệ là quan thẩm-phán dự-khuyết tại Bắc-liêu và là lệnh-lang quan huyện hàm Ng-khắc-kiêm ở Trà-vinh. Ngày 4 octobre vừa rồi, lễ thành hôn đã làm tại tỉnh Gia-định.

Bản-quán có lời mừng quan Giám-đốc Bùi-quang-Chiêu và tân-lang cùng tân giai-nhân.

THUỐC LÁ BASTOS. — Sự may rủi không ngờ

Các ngài xơi thuốc lá Bastos, vừa được nếm cái vị ngon, mà may ra mua các gói sanh, hay các gói đỏ, lại trúng gói có vé thưởng 10, 5, 2 hoặc một đồng.

Bản cũng có bán. 4014

Nghị-định thiết lập trường Cao-học Đông-pháp. — Đạo nghị-định ấy nay tóm lược như sau này :

« Nay đặt tại Hà-nội ở dưới quyền quan Học-chính tổng-trưởng một trường Cao-học Đông-pháp (1) (Ecole des Hautes Etudes Indochinoises).

Trường này mở ra là để dạy về cao-đẳng pháp-luật học, hành-chính học, sử học và p ổ-thông học. Những chức đại-lý hành-chính quan (délégués administratifs) và thẩm-phán quan tại các tòa-án hòa giải ở Nam-kỳ, hành-chính quan và tư-pháp quan ở Trung Bắc-kỳ, Cao-mên và Ai-lao đều phải tuyển ở trong bọn học-sinh có bằng tốt-nghiệp trường này cả.

Trường này vừa nhận học-sinh trả tiền vừa nhận học-sinh ăn lương. Những học-sinh không ăn lương thì mỗi học-k ỏa thời-kỳ là chín tháng phải trả tiền học-p i mỗi tháng là bốn đồng và cứ ba tháng nộp trước một lần.

Đến hạn mà không n p tiền học-phí là phải trục ngay.

Những người có bằng cấp sau này được vào học trường Cao-học Đông-pháp :

a) Bằng tú-tài tây ;

b) Bằng tú-tài Đông-pháp.

Thời-hạn học định là ba năm. Cuối năm thứ nhất và năm thứ nhì phải hạch mà điểm số ít ra được 13 thì mới được lên lớp, kém 13 điểm và ngang hay là trên 8 điểm tuỳ được học lại lớp cũ, và kém 8 điểm thì phải loại.

Học hết năm thứ ba thì thi tốt-nghiệp. Các học-sinh thi đỗ đều được Hàn hàng tốt-nghiệp trường Cao-học Đông-pháp, có đề số đỗ thứ tự.

Kể từ năm 1927 trở đi, ngạch quan lại bản xứ, ngạch tư-pháp bản xứ tại Trung Bắc-kỳ, Cao-mên, Ai-lao và ngạch đại-lý hành-chính quan và thẩm-phán quan tại các tòa-án hòa-giải ở Nam-kỳ những bậc dưới phải để dành cho các học-sinh có bằng tốt-nghiệp trường Cao-học Đông-p áp, cứ người quản xứ nào thi bỗ tại xứ ấy ; bỗ không có những học-sinh tốt-nghiệp trường này thì những ngạch nói trên ấy mới có t ể tuyển theo như các thể-lệ đang thi-hành bây giờ.

Nhưng trước khi được bổ đi làm những chức đã nói trên ấy, thì những người có bằng tốt-nghiệp phải lưu lại tòng-sự ít ra là năm năm trong một sở hành-chính hoặc sở tư-pháp hoặc phòng lục-sự nào để tập sự cho sành cái nghề của mình đã.

Những học sinh đỗ thấp mà chưa được bổ vào trong các ngạch đã nói trên kia thì có thể xin bổ vào các ngạch trên trong các công-sở nhà-nước, y như là trường Pháp-chính mà nay mai bãi đi.

Trường Pháp-chính nay dọn vào trường Cao-học Đông-pháp và đến cuối năm học khóa 1925-1926 mới bãi hẳn.

Các học-sinh cũ trường Pháp-chính mà nay lên năm thứ nhì và thứ ba thì sẽ được vào học trường Cao-học Đông-pháp, t eo như thể lệ cũ và vẫn thi tốt-nghiệp trường Pháp-chính như cũ.

Đến năm 1927 mới cấp bằng tốt-nghiệp trường Cao-học Đông-pháp là lần thứ nhất.

Danh hiệu mới của ngạch nam nữ trợ giáo. — Cứ theo như nghị-định ngày 18 Septembre 1924 quan Toàn-quyền đã ký tại Saigon t i từ rày không có ngạch trợ giáo nữa, mà các viên nam nữ trợ giáo hiện đang tòng-sự bây giờ sẽ được cải bổ cả vào ngạch giáo-tập (instituteurs et institutrices auxiliaires) cứ chiếu lương của mình mà cải sang ngạch mới.

(1) Đây là dịch tiếm chữ Ecole des Hautes Etudes Indochinoises, chưa hẳn chính-phủ sẽ dịch là chữ gì.

Quan Đốc-tơ Bi-cơ-man

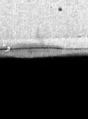
Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn bà, đàn bà con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, sốm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng ghẻ trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gió, số nhà 33, Hanoi (ông gần 214).

Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người ở, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 3062

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, 54, Hanoi

DẦU-GAN-CÁ-VIỆN

(Huyết-tiên hoàn du Docteur Montès)

Mỗi ngày uống hai viên, sáng 1 viên, chiều 1 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0$60

Nhà thuốc Montès

Cải danh hiệu của các ông «agents techniques» đổi lại lần thứ tư. — Cái tên gọi các viên *agents techniques* ngạch Công-chính là *công-chính chuyên môn tham-tá* đã có nghị-định công nhận rồi, thì ai còn ngờ rằng mới được có mười bốn ngày mà lại có nghị-định đổi là *công - chính chuyên-môn tá-sự*. Thế là từ ngày thiết lập ra ngạch ấy đến giờ, tên đổi lần này là lần thứ bốn. Nguyên năm 1919, mới có thì gọi là *công chính tham tá*, sang năm nay, không rõ ngày nào lại có nghị-định đổi là *chuyên-môn cán-sự*, đến ngày 18 septembre 1924 lại đổi là *công-chính chuyên-môn tham-tá*, đến ngày 27 septembre lại có nghị-định nữa đổi là *công-chính chuyên-môn tá-sự*.

Sự sửa đổi ấy ngộ đâu tại mấy lẽ sau này :

Nguyên sau khi các ông *agents techniques* ngạch Công-chính, Địa-chính, Họa-đồ, Nông-chính, Lâm-chính, v.v. đại-hội-đồng bàn về việc sửa đổi lại danh-hiệu là chuyên-môn tham-tá thì duy mới có ngạch công-chính và họa-đồ là được trước nhất, vì tại ngạch ấy ăn về Đông-pháp thì đơn tỉnh-cầu có thể do quan thủ hiến công-chính và họa-đồ đệ thẳng lên phủ Toàn-quyền ngay được, còn ngạch địa-chính (cadastre) thì thuộc về phủ Thống-sứ thì phải do quan Thống-sứ chuẩn y mới được. Nghe đâu đơn thỉnh-cầu ấy đến phủ Thống-sứ thì gặp mấy điều ngăn-trở là một vị quan An-nam, mà quan Thống-sứ hỏi ý-kiến có bàn rằng không nên gọi là chuyên-môn tham-tá. Như vậy chẳng những ngạch địa-chính không thành cái tên tham-tá mà nay hóa thiệt lấy đến cả ngạch công-chính đã thành rồi mà tất n ên rồi đến lượt ngạch họa-đồ nữa.

Còn những ngạch công-chính, lâm-chính vì xưa nay chỉ định miệng là tham-tá mà chưa có nghị-định công-nhận là tham tá thì bắt tất phải có nghị-định sửa đổi gì cả, thế có lẽ cũng là một cái may vậy.

Vậy nay cứ suy cái danh-hiệu mới của nhà-nước ban c o các viên *agents techniques* ngạch công-chính, thì ta có thể đoán trước rằng các ông ở ngạch địa-chính, họa đồ, nông-chính, lâm-chính rồi ra cũng có ngày đổi cho dịch là tá-sự cả.

Rày-ra thay là cái chức-p ận của một ngư i dịch những danh từ mới mà chưa có nghị-định của nhà nước công nhận ! Vậy các nhà báo tưởng có thể từ nay cứ việc dựa vào cái danh-hiệu mới của chánh-p ủ mới ban c o các viên trong ngạch công-chính là tá-sự mà dịch các công-văn cho các ngạch k ác cho đến ngày nào có ng i định nữa sửa đổi khác ra sẽ hay.

NHÀ ĐỂ MỚI

Quan Đốc-tơ Bi-cơ-man mới mở một cái nhà để tại phố hàng Mã-mây (Rue des Pavillons noirs) số nhà 51, nhà để này chắc chắn trong hàng phố ấy cũng vừa ý, có đủ đồ chuyên môn coi về đỡ đẻ, có ba hạng : nhất, nhì và hạng ba. 4011

Ai muốn thửa lịch năm 1925 ? — Lịch mới năm 1925 hiện nay bản-quán đương bắt đầu làm. Có nhiều bức vẽ rất đẹp, rất nhã. Vậy có lời kính-cáo để các nhà đại công thương trong nước, ai muốn thửa lịch năm 1925, thì xin kíp đến bản-quán mà chọn các kiểu, ý ưng kiểu nào thì đặt làm ngay, kẻo chậm ra thì các kiểu vẽ đẹp người ta tranh hết mất.

Sau đây bản-quán xin thử in ngày mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đủ biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào :

JANVIER

24

SAMEDI

S. Timothée

大月 IE
Kiến Mão-dần — Sóc Mậu-thân

壹初
Ngày Mậu-thân
Hành-Thổ — Sao-Ghi — Trực Ngưu
NGHI : Mộc-dục — Tế-tự Kinh lạc — Tắc-tai Lost-đầu — Khai-thị Nạp-tài — Phẫu-mộc Điền-tiếp — Mọc-dương
Lễ ngày đầu Tuế-hạnh nên đi sẽ hưởng nam thi tốt. Làm nhà nông nên làm hướng nam.
(Năm nay hai ngày tập, mùa ngày 12 tháng giêng, và ngày 22 tháng chạp).

Ngài nào ở xa, muốn viết thư về, xin cứ gửi cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này :

M. Đỗ-văn-Tuân
61 65, Rue du Colon, Hanoï.

Bức tượng kỷ niệm của các viên trong ngạch giám-binh. — Bức tượng kỷ niệm những viên chức trong ngạch binh-công (không kể ngạch trợ giáo) xưa nay cùng một văn-bằng, cùng một thứ bậc mà lương lắng bao giờ cũng kém bên nam. Ngày 18 septembre mới rồi theo tờ trình của quan Học-chính tổng-trưởng thì quan Toàn-quyền đã ký nghị-định cho các nữ giáo-học bắt cứ ngạch nào, từ rầy lương bổng cũng đều ngang với bên nam cả.

Thái tú tài Tây. — Sáng hôm nay, tại trường Trung-học Albert Sarraut đã bắt đầu thi bằng tú-tài tây. Số thí-sinh được 51 người. Các đầu bài ra sáng hôm nay như sau này :

Luận Pháp-văn

I. — Il y a des lieux que l'on admire ; il y en a d'autres qui touchent et où l'on aimerait à vivre.

Développer cette pensée de la Bruyère et l'illustrer d'exemples empruntés si possible à votre expérience personnelle.

II. — V. Hugo écrit à un de ses amis pour lui exposer l'idée et le plan de la légende des récits. Il dit le titre et le sujet d'un certain nombre des poèmes qui composeront son nouvel ouvrage et insiste en terminant sur le projet moral que l'humanité en tirera.

III. — Vaut-il mieux étudier beaucoup de sciences différentes au risque de n'en presque rien retenir ou n'en étudier que quelques-unes et les creuser plus profondément.

Triết-học

I. — De l'attention.

II. — De la Mnémotechnie.

III. — Comment se fait-il que l'homme ait des devoirs envers lui-même et quels sont ses devoirs.

CHỚP BÓNG KIM-VÂN-KIỀU

CINÉMA PALACE

Phố Tràng-tiền

Bắt đầu từ 15 đến 21 Octobre

Có bán cả quyền Kiều về chiến bóng nữa, có nhiều tranh ảnh

Y-khoa bác-sĩ Sarraillé

Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng tinh-vi.

Chữa bệnh hô hấp, bệnh giang mai, bệnh niệu, bệnh đau xương sống, đau gan, bệnh đàn bà và bệnh trẻ con, bệnh sản.

Xét được tiếng Annam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Từ ngày chủ-nhật, còn ngày nào chẳng từ 8 giờ 30 đến 12 giờ trưa, cả hai ngày có giờ cho bệnh-nhân tới chơi.

XIN CÁC QUÍ KHÁCH NÊM THỬ MÀ XEM !

Các thứ thuốc lọ hiệu Con Cá, chưa cuốn và cuốn rồi, hàng mới chế (Fabrication nouvelle) của Đông-dương Yên-Thảo Công Ty toàn bằng thuốc ngoại-quốc hảo hạng, theo cách vệ-sinh. Vừa nhẹ, vừa thơm, không rào sẽ, không nhức đầu. Thử một biết thực. 3997

CẦN THẦY GIÁO

Nhà Học-chính Bắc-kỳ hiện cần đến nhiều giáo-sư có bằng Thành-chung-hộc tốt-nghiệp (Diplôme de fin d'études complémentaires) t ay bằng Tiểu-học sư-phạm (Brevet élémentaire). Vậy ai có những bằng ấy, muốn sung vào chức giáo-viên, thì nên kíp đệ đơn vào xin tại nha Học-chính (phủ thống-sứ) sẽ được mong bổ ngay.

Đơn xin làm bằng giấy tin-chỉ và phải đính theo những giấy sau này :

1° Bản sao những bằng của mình.

2° Giấy khai-sinh.

3° Giấy căn-cước và giấy hạnh-kiểm.

4° Quyển sổ nhà trường (livret scolaire) hay giấy chứng-chỉ trước học trường nào.

5° Giấy thầy thuốc nhà-nước khám bệnh, có ảnh dán vào đấy. (Ai ở Hanoi thì đến nha Học-chính mà xin giấy được đi khám thầy-thuốc không mất tiền).

Lương lúc mới vào bọng giáo-học tập sự (instituteur stagiaire) là 450 p. một năm, là không kể những tiền phụ-cấp ngoại. Ai chưa đủ 18 tuổi thì được bổ vào chân giáo-học phụ tiện (instituteur temporaire) mỗi tháng là 35 đồng. Đúng hạn tuổi được lên hạng thì sai ngay.

Hội Địa-dư. — Hội địa dư Hanoi (Société de Géographie) đến ngày thứ ba 7 octobre hồi 9 giờ rưỡi tối sẽ họp đại hội-đồng tại đại giảng đài của trường Thuốc để xét về các vấn-đề sau này :

Tình-hình của hội về đường tinthần và đường tài-sản ;

Bầu cử lại tòa trị-sự ;

Các vấn-đề vật.

Tiền quyên giúp dân bị lụt. — Bản-báo nhận được M. Quách-thành-Đông một số tiền 41 $ 30 là tiền của các viên c ức tổng-sự ở sở Bình lương Haiphong quyên giúp các dân bị lụt ở xứ Bắc-kỳ ta, vậy xin đăng quitình phương-danh các vị ấy như sau này :

MM. Phùng-đức-Long 1 p ; Ng-văn-Liễn 4 p ; Bùi-v-Lộc 0 p 50 ; Ng-văn-Cảng 1 p ; Mai-văn-Ngaïn 1 p ; Ng-văn-Thịnh 1 p ; Ngô-v-Gĩnh 0 p.50 ; Ng-v-An 1 p ; Ngô-kim-Huy 3 p ; Nghữu-Thất 1 p ; Ng-v-Giáp 0 p.50 ; Ng-văn-Mão 1 p ; Ng-khu-Ban 0 p.50 ; Trần-chí-Tựu 1 p ; Quách-t ành-Đông 2 p ; Phạm-đình-Đăng 1 p ; Trần-văn-Phẩm 1 p ; Trần-duy-Đề 0 p.50 ; Lê-phạm-Canh 0 p.50 ; Tạ-văn-Trương 2 p ; Mai-v-Khoat 0 p.50 ; Ng-v-Nhật 0 p.60 ; Lê-đình-Kỷ 1 p ; Đặng-văn-Thoại 0 p.50 ; Lê-v-Ru 0 p.50 ; Lê-v-Nghị 0 p.50 ; Trần-văn-Bản 0 p.20 ; Ng-đình Ái 0 p.50 ; Đặng-kim Lâm 0 p.30 ; Phạm-v-Sêu 0 p 30 ; Ng-văn-Giao 0 p.20 ; Ng-thiện-Đoan tức Liên 0 p.20 ; Ng -ngọc-Liên 0 p.20 ; Ng-v-Thung 0 p.30 ; Ng-văn-Khải 0 p.50 ; Ng v-Minh 0 p.20 ; Bùi-v-Đức 0 p.50 ; Trần-v-Lựu 0p.50 ; Ng-ir.-Cam 0p.50 ; Ng-đức-Y 0 p.50 ; Ng-v-Yên 0 p 50 ; Trần-v-Hưng 0 p.40 ; Bùi-văn-Man 0 p.30 ; Trần-v-Lương 0 p.30 ; Đặng-văn-Khương 0 p.20 ; Trần-đình-Thư 0 p.20 ; Bùi-v-Miên 0 p.50 ; Vũ-v-Ấu 0 p.20 ; Trần-v-Tấn 0 p.20 ; Trần-đình-Lâm 0 p.30 ; Bùi-v-Nhuận Op 30 ; Trần-huy-Bá 0 p.30 ; Bùi-văn Học 0 p.30 ; Trần-đình-Quý 0p.30 ; Phạm-bá-Công 0 p.30 ; Trần-v-Vạn 0 p.20 ; Hoàng-v-Phụng 0 p.20 ; Đặng-văn-Lưu 0 p 20 ; Ng-văn-Thiêm 0 p.20 ; Trần huy-Một 0 p.20 ; Trần-như-Chi 0 p 20 ; Ng-đình-Thảo 0 p.20 ; Trần-v-Hồng 0 p.20 ; Ng-văn-Nhị 0 p.20 ; Trương-v-Ro 0 p.20 ; Đoàn-văn-Lộc 0 p.50 ; Trần-sĩ-Thảo 0 p.50 ; Trần-đình-Huấn 0 p.30 ; Ng-v-Công 0p 30 ; Ng-v-Hậu 0 p.30 ; Lê-thế-Hiển 0 p 30.

Cộng. . . .	41 $ 30
Những số tiền bản-báo đã nhận được từ trước. . :	489 $ 55
Tổng cộng.	530 $ 85

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ đã sự tốt nghiệp Bắc-đẩu bội tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenis, Pau, Rabat, Casablanca, Port-Said và Sài-Gòn.

Ngoại khoa, bệ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 5 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM CHỨNG : Giá 1 $ 50

Thăm bệnh ở nhà : ĐƯỜNG GIA-LONG, số 22 bis

Tòa án Đại-hình. — Việc giết chết người Xiêm mà bản-báo đã đăng trong số trước thì đến chiều hôm nay tòa hãy còn hỏi chưa xong. Vậy đến số báo ngày mai bản-báo sẽ đăng tin những người bị án về việc ấy.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Dùng thẻ cha người khác. — Trần-văn-Đông là con nít phải phạt 2 tháng tù vì tội dùng thẻ tây thân của người anh rể.

Đổi bạc giả. — Một người tên là Trần-thị-Thanh ở p ố Phủ-doãn sai đứa bé cầm đồng bạc giấy đi đổi lấy bạc đồng để đánh gió. Đứa bé đến đổi cao Ng-thị-Chung làm nghề đổi bạc con ở pagô hàng Bông, khi đem về lấy mười đánh thì mới biết là bạc giả. Tòa phạt Ng-thị-Chung 16 quan.

Đứa con vô phúc. — Một nông tên Ng-v-Giữa bán hàng cải nửa ở ngoài bãi, thấy vợ thôi cơm khê, mắng chửi rồi cầm dao đuổi đánh. Người mẹ vì bỗ dượng cay theo ngăn lại thì tên kỳ lấy ngay dao chém. Người bỗ dượng bị thương nặng, theo như giấy thầy thuốc nhận thực thì thành tật suốt đời. Nhưng hiện nay người bỗ dượng đã xin ra không chữa ở nhà thương nữa, nên tòa hoãn lại đến xét lại thương-tích thế nào mới xét. Nếu quả thật thương tích thành tật suốt đời thì việc này phải xét tại tòa án Đại-hình.

Dùng tem đóng dấn rồi. — Lại-quang-Mậu là lính k ố đồ phải phạt 16 quan về việc dùng tem đã đóng dấn rồi gian vào thư gửi về nhà.

Một tên bồi hành hung. — Tên Đặng phó-Địch là bồ , cậy thế làm cho quan phó sứ tỉnh Sơn-tây. Một hôm vào rạp hát của bà Năm-Châu không lấy vé. Đến lúc bà Năm không cho vào xem thì tên ấy sinh sự lăng mạ và đá bà ấy một cái vào ngực ngã ra đấy rồi lại đá bà ấy một cái nữa. Bấy giờ bà Năm-Châu gọi người nhà đến trói lại rồi giải vào sở Cẩm. Tòa phạt tên Địch 50 quan.

Đã gần kề miệng lỗ mà còn ăn cắp. — Nhiêu-đình-Vạn gần 70 tuổi vào nhà một người kia ăn cắp một cái quần, một cái ống sáo, mấy cái khăn ăn và đĩa. Hỏ, tài thì nhận ngay và khai rằng trót dại ăn cắp, xin tượng xét cho. Tòa thương-hại đã gần kề miệng lỗ nên lượng phạt 3 tháng tù ăn t ơ.

Lừa đảo. — Bùi-văn-Bảo và Bùi-văn-Beo cai ca-ly nhận một trăm đồng của một người lấy thầu khoán để mộ phu mà cũng không trả lại món tiền ấy. Tòa phạt mỗi tên 4 tháng tù và 50 quan.

Lời cảm ơn. — Hội-đồng tổ-chức trong hội Trung-Bắc-Kỳ nông-công-thương tương-tế chúng tôi vì việc quyên tiền giúp dân bị lụt, có tổ-chức một cuộc chớp bóng tại nhà hát Tây hôm 2 Octobre 1924 vừa rồi, được hội Chuyên-ảnh phim Đông pháp giúp cho các phim ảnh ; hội mùa bài bông hàng Giấy giúp c o việc cavũ ; hội Sản-n ăm-đài giúp cho kép Thịnh và đào Lý đến than vãn trong cảnh lụt ; ông Trần-Phênh giúp cho việc bày cảnh và trông nom trong sân khấu ; các nhà in thụy-ỹ, Chânphương, Mạc-đình-Tư, Mingsang tức T. B. Cay, in giúp cho các thứ giấy, các báo-quán Tây, Nam hết lòng cổ động và được Hội-đồng cứu tế hết sức trông nom giúp và ông Phạmvăn-Huệ giúp đỡ thêm vào việc bán vé, Melle Blanc giúp việc bán chương trình, nên cuộc chiếu bóng này mới tổ chức có 3 hôm mà đã được các qui quan và đồng bào ta xăn lòng chứng kiến như thế. Hội-đồng chúng tôi lấy làm cảm-động tấm lòng trọngnghĩa của các ngài lắm. Vậy hội-đồng chúng tôi xin thay mặt các miền bị lụt cảm tạ các ngài.

T. B. K. N. C. T. T. T.

Hội-đồng tổ-chức lại cáo.

Bãi chức. — Theo nghị-định ngày 25 Septembre 1924, M. Thomas là quản khố-xanh tại Bắc-kỳ nay phải bãi chức.

Đại xá. — Theo như báo *France-Indochine* mới rồi thì M. Thomas là quản khố-xanh bị tòa Thượng-thẩm phạt một năm tù, nhưng đại xá vì tội-nhân trong khi chiến-tranh có thuộc về đội quân ra trận được quá cái thời hạn ba tháng.

Còn trang thứ ba, mời tới hay.

ÔNG PEYROT

Nguyên Giám-đốc sở đăng học chính Bắc kỳ

Luật-khoa cử-nhân

Có mở một sở đại lý việc quan, tại nhà ông ở số 63, Bd Doudart de Lagrée (Đốc hàng Kèn) Hanội. Ai cần biết luật-lệ về các việc trong quyền các tòa án Tây Nam có thể đến hỏi được. Ai muốn nhờ các việc như mua bán, đổi chác thuê mượn, tra xét văn tự văn-khế, v.v. ông cũng nhận làm. Làm nhanh mà kín đáo. 4009

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
mới sở kim
rất chắc độ-đường
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá . . . . . 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
59, Phố Paul Bert, — HANOI

Thuốc thoa Cadum
để trị
các bịnh ngoài da

Không có thuốc nào trừ các chứng bịnh ngoài da cũng là trị lành ghẻ chóc trên da đầu còn mới, hiệu-nghiệm cho bằng thuốc dán Cadum. Thuốc để thoa xức hay lạ, làm cho kẻ đau da, nhọt, ghẻ, đặng yên ổn trong mình ăn ngủ được như thường. Thuốc thoa vào thì hết ngứa liền, có gải da rát rạo, phỏng, sưng thì cũng hết, lành mạnh liền. Dùng thuốc thoa Cadum còn trị khỏi nhiều sự đau đớn khác nữa, nhưng là : có sải, da ửng đỏ, mục, nhọt, nổi phong, ghẻ chóc, tróc da, trốc vảy, nức da, trầy trụa, chảy máu, có lát, có mủ, bị đức tay đức chốn, phỏng lửa, bị vật độc chích cắn, vân, vân.

THUỐC MYSOL
Là thuốc chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bịnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bịnh chóng lắm.

Bịnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Coi có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bịnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bịnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thật **PARAT**

Dùng rất tốt, Bảo-hiểu không có thể đặng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bổn-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con giải vào với lọ thuốc bổn-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có **1 p. 25** và thuốc thật PARAT giá có **1 p. 10**

Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi

Để chậm một ngày thì bịnh lại khó chữa thêm.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khi huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie
chỉ bài ưu khỏi đi khỏi bịnh.

Giá bán : **1 $ 20** một lọ

Lương tương hoán cải. — M. M. Trần-Hồng thư ký lục-sự tượng hạng hạng ba lại tòa án tỉnh Hà-nam và M. Đinh-xuân-Yết, thư ký lục-sự thượng hạng hạng năm ở Hà-đông, được đổi lẫn cho nhau.

Nghỉ dưỡng bịnh. — M. Ng-duy-Thường thư-ký hạng sáu, được thêm hạn nghỉ 3 tháng, tháng đầu nửa lương, hai tháng sau một phần tư lương.

Ngạch thừa-phái. — M Thanh-xuân-Cầu, thừa-phái hạng ba ở Hà-đông, được nghỉ giả hạn hai tháng, lĩnh nửa lương để đợi kỳ về hưu.

Xà-phòng **THIBAUD**
làm bằng nước hoa Cologne
0 $ 15 một bánh
Hiệu Bào-chế CHASSAGNE
69, Phố Paul-Bert, Hà-nội

Hội chợ Hanoi
Lần thứ sáu
Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Cậu con đào nỗ. — M. Trần-văn-Ngọ, 45 tuổi, buôn bán ở đường bờ sông số 14, có trình rằng con trai là Trần-khánh-Huy 19 tuổi lấy của nhà ba trăm bạc trốn đi mất.

Bị đâm thủng ruột mà chết. — Theo lệnh quan Biện-lý Hanoi thì sở mật-thám đã cho xét về vi c Nguyễn-văn-Hậu chết tại nhà thương vì bị người làng đâm một nhát dao thủng bụng.

Một bọn côn đồ. — Tối hôm kia vào khoảng 8 giờ rưỡi, bỗng dưng có một bọn côn đồ cầm dao gánh và tay thước áp đảo tận nhà số 24 ở phố hàng Thiếc để đánh mấy người ở nhà ấy. Hỏi ra thì tối hôm trước chúng đã cướp thùng và đánh một thằng bé ở nhà này bị thương rồi, việc ấy đã có trình cảm và nó cầm đã có giam một tháng. Đến tối hôm qua chúng lấy thế làm hiềm mà kéo 30 đứa mang dao gánh búa đanh đến tận cửa để đánh người ta. Tội nghiệp nhà kia thì có hai thầy trò với một người vợ không sao tránh được, bị chúng đánh cho một trận khá đau.

Xét ra thì xưa nay ở phố này vẫn có một lũ thằng xe, bồi ngựa, thường ngày chúng vẫn tụ đảng với một bọn du côn, tụ sự đi ở để tìm năm tụm ba ở mấy nước mà ăn hiếp lấy thùng của những đứa khác đem bán, nếu đứa nào chịu thì thôi, bằng không mà cưỡng lại thì bị chúng sinh sự mà giở thói du-côn ra. Chúng làm càn chẳng coi ai ra gì, nay sinh ư uyện này mai sinh chuyện nọ, làm lắm điều chướng mắt ngang tai, suốt tự đầu phố chí cuối ai cũng phải phàn nàn, nghe đâu trong bọn chúng đã có thằng đã bị can ăn rồi đó. Mong rằng quan trên để ý đến cho.

X. lai cảo

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Thuyên-chuyển trong ngạch Thương-chính — M. Nguyễn-chí-Thức, tham-tá hạng năm, ở Kiểm-hoa-phòng, đổi lên Văn-phòng thay M Ng-hữu-Nguyên, thư-ký hạng ba ở phủ Thọ-xuân (Thanh-hóa).

M. Ng-văn-Phụng, thư-ký hạng ba ở phủ Thọ-xuân (Thanh-hóa) thuyên tạm đi Bến-thủy (Vinh).

M. Nguyễn-văn-Thọ, thư-ký hạng sáu ở Cao-mên về, bổ vào Kiểm-hoa-phòng thay M. Thức.

M. Vương-khả Phúc, thư-ký hạng năm ở Đề-tam-phòng, bổ đi lòng-sự tỉnh Lai-châu.

Ăn trộm thuốc nỗ. — Quan cảm Maroselli vừa rồi đã ra ngoài đảo Kebao, khám xét về việc ăn cắp những thuốc nổ ở ngoài ấy. Mấy hôm trước ông đốn Vạn-hoa cũng đã bắt được hai đứa ăn cắp thì chúng đã chịu thú nhận.

Xét ra t i những thuốc nổ ấy ăn cắp làm mấy lần mà người mua thuốc ấy là một người đàn bà Khách tên là Noang-Nhi lấy thuốc phiện với đồ hàng khác đánh đổi.

Mấy đứa bị bắt đó khai rằng bán thuốc nổ cho những người đánh cá, nhưng có lẽ là chỗ sang Tàu tôi đúng hơn. Thuốc nổ bị mất cắpước hơn ba trăm đồng.

THÁI-BÌNH

Hộ viên hàng tỉnh. — M. Bùi-ngọc-Tân, được cử làm hội-viên hàng tỉnh cho huyện Đông-quan, thay M. Ng-hữu-Chương tạ thế.

(Xem trang thứ 10)

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 6 Octobre 1924

Diễn hai tích :

Tích thứ nhất :

NAM QUỐC ĐIÊU-THUYỀN

Tích thứ hai :

KỲ BA NAM TRÁ NỮ
NGỘ LƯƠNG-DUYÊN

Tối thứ ba 7 Octobre 1924

QUAN-ÂM THỊ-KÍNH

Tích chèo cổ, nhiều cảnh than vãn, lắm đoạn thảm thương.

« NGÔI-SAO-MAI » HAY MỌC Ở ĐÂU ??
Ở HIỆU TIẾT-HIẾU-TRUNG DIT TRÙU-THÀNH
35, Place Neyret, Hanoi - Tonkin

Nếu các ngài không tin, xin quá bộ lại mà xem ở dấy bán toàn thứ xe đạp hiệu **Venus** « NGÔI SAO MAI » và **Philos** là những thứ xe rất tốt mà giá lại hạ : **Venus** 55$00 ; **Philos** 50$00. Còn nhiều thứ đồ phụ tòng cũng đều bán hạ giá cả !!

HỘI BẢO TRỢ TRẺ CON LAI VÔ THỪA NHẬN
Chỉ-dụ ngày 21 Juillet 1921 đã nhận cho rằng : Hội có ích lợi chung
CUỘC ĐÁNH SỐ
GIÚP CHO HỘI
SỐ TRÚNG THỊ ĐƯỢC TIỀN
QUAN TRÔNG SỰ BẮC KỲ ĐÃ CHO PHÉP
Theo nghị-định ngày 25 Juin 1924

Số vé bán là 60.000 số giá vé bán là 0$50 một vé

NHỮNG SỐ TRÚNG ĐƯỢC KỲ SAU BÀY :

1	Số được 3.000	piastres.	3.000$00
3	25 được 1.000	—	1.500.00
1	25 được 1.000	—	1.000.00
2	25 được 500	—	1.000.00
5	25 được 100	—	500.00
10	25 được 50	—	1.000.00
40	25 được 10	—	1.000.00
		Cộng cả số vé được ; thành :	9.500$00

Mua vé ở dây

ĐIỀU LỆ

NƠI MỞ SỐ VÀ NGÀY MỞ — Số mở ở các Hội lý Hanoi, ngày 25 Septembre 1924, hồi 3 giờ chiều, có mời viên trí-sự của hội trông nom việc mở số và quan Đốc-lý Hanoi số kiểm-duyệt. Nếu có việc gì ngăn trở thì ngày mở số lấy số thứ hoặc lại được (theo khoản thứ 7 trong nghị-định).

NHỮNG SỐ ĐƯỢC. — Những số được thì có phi-chí và công-bố. Nếu không có được mà không ai hỏi trong hơn một tháng kể từ ngày mở số thì những món tiền lấy số đó vẫn công-nợ của hội (theo khoản thứ 8 trong nghị-định).

NGƯỜI CẦM TIỀN BẢN VÉ VÀ PHÁT VIỆC SỐ ĐƯỢC. — Những tiền bán vé mỗi tháng được thì ở chính Hiệu-Trung-Dit-Trùu-Thành ra phát tiền cho mỗi tên lấy vé (theo khoản thứ 9 trong nghị-định).

Mua

Rượu bổ-dào!
• TONIQUE TONKINOIS •
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo kinh-nghiệm ta ra đây, chẳng những có mấy thứ thuốc về những bịnh ta, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem tiếp theo ở trang thứ 15, tờ báo này.

金泰正號
獅子名茶

Thưa các ngài,

Chúng tôi mở ra tại Haiphong, Hà-nội, hai cửa hàng đều được các ông bà cô lòng quý-hóa chiếu-cố cho nhiều, lấy làm đa tạ lắm. Nay bên chủ nhân tựa lòng quý-hóa của các chư ông bà, mà hết lòng nghiên cứu về các thứ chè lại thật là hợp cả các hiệu khác, không giám nói lấy hay, xin mua về thử so sánh thì đủ rõ là các hiệu khác còn kém xa. Những tên chè của bản hiệu như sau này : Kim-thái, Lâm-mậu, Công-thái, Như-ý, Tam-hỷ, Ngũ-phúc, Tam-nguyên, Thiên thai Minh-thái, Kim mậu.

KIM-THÁI
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
2101

CẦN NGƯỜI LÀM XÀ-ÍCH TỐT

Cần một người Xà-ích có giấy chứng chỉ tốt, có hạnh-kiểm. Hỏi tại sở Bình-lương để làm phòng. 4014

Bán một cái nhà gạch ở Nam-định, phố hàng Tiện, số 102, rộng 209 thước vuông. Hỏi phố Hàm-long, số 25, Hanoi. 4062

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ giá, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trẻ-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Trống-Đồn, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ 15, tờ báo này.

$ 50

THÚY-HỦ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Trương-tam và *Lý-tứ* sụp xuống đất lạy, rồi mỗi không đứng dậy, muốn lừa cho *Lỗ-tri-thâm* chạy đến đỡ dậy thì thi-hành cái kế đã bàn với nhau.

Lỗ-tri-thâm thấy vậy, có ý nghi ngờ, nghĩ thầm : Quái lạ ! Chúng đã kéo nhau một bọn tới đây, sao lại dựt-dè không dám vào gần, hay là chúng định trêu-ghẹo ta chăng. Bọn này lại muốn vuốt râu hổ ! chi-bằng ta thử ra xem, cho chúng biết tay ta mới được !

Lỗ-tri-thâm nghĩ vậy, mới dảo bước đến gần trước mặt bọn kia. *Trương-tam* và *Lý-tứ* đều nói :

— Anh em chúng tôi đến đây để bái-yết hòa-thượng.

Chúng vừa nói vừa dịch đến bên cạnh, đứa ôm chân nọ, đứa bẻ chân kia, định giẫy ngã xuống. Không ngờ *Lỗ-tri-thâm* đã móc một cái thì *Lý-tứ* ngã nhào ngay xuống hố phân. *Trương-tam* thấy vậy toan chạy, *Lỗ-tri-thâm* cũng đã cho một cái nữa, ngã nhào xuống đấy.

Bọn hai ba mươi người kia kinh hồn táng đởm, toan bỏ chạy cả. *Lỗ-tri-thâm* quát to lên rằng :

— Muốn tôi thì đứng cả lại. Hễ đứa nào chạy, ta cũng đá cho xuống hố hết giờ !

Cả bọn đều run sợ đứng yên, không dám cựa-cậy. *Trương-tam* và *Lý tứ* ở dưới hố phân, cố ngoi-ngóp mãi mà chưa lên được. Nguyên cái hố phân ấy sâu lắm, hai người xuống đấy, đầu tóc mặt mũi đầy những nhơ bẩn.

Hai người đứng ở dưới hố phân mà kêu van rằng :

— Xin hòa-thượng khoan thứ cho chúng tôi !

Lỗ-tri-thâm quát to lên mà bảo bọn kia rằng :

— Chúng bay kéo hai đứa nọ lên thì ta khoan thứ cho.

Cả bọn xúm vào kéo hai người kia lên trên bụi lau, lựng mùi hôi-thối, không thể đến gần được. *Lỗ-tri-thâm* khanh-khách cả cười, rồi nói :

— Hai con bọ chổ kia, hãy xuống cái ao ở trong vườn rau mà tắm gội đi, rồi ta sẽ nói chuyện.

Trương-tam và *Lý-tứ* xuống ao tắm gội. Bọn kia lại cởi bỏ áo cho hai người này mặc. Khi mặc áo xong, *Lỗ-tri-thâm* gọi bảo rằng :

— Các ngươi vào ngồi cả trong nhà giải-vũ này.

Lỗ-tri-thâm ngồi giữa, trỏ bọn kia mà hỏi rằng :

— Các ngươi ở đâu đến đây ? Sao dám trêu ghẹo ta, các ngươi muốn tốt thì nói cho thực !

Cả bọn đều quỳ xuống đất, rồi nói :

— Chúng tôi nguyên quê-quán ở đây, xưa nay chỉ đong-chơi cờ-bạc, kiếm ăn vào cái vườn rau này. Các sư ở chùa *Tướng quốc* đã nhiều lần cấm chúng tôi, nhưng cấm sao được. Nay hòa-thượng ở đâu mới đến, mọi lần chúng tôi vào chùa *Tướng quốc*, không trông thấy hòa-thượng bao giờ. Anh em chúng tôi tinh-nguyện xin hầu-hạ hòa-thượng.

Lỗ-tri-thâm nói :

— Ta đây nguyên là chức đề-hạt ở dinh quan *Lão Sung* kinh-lược tướng-công tại *Điên-an-phủ*, chỉ vì giết người nhiều quá mà phải cất tóc đi tu. Ta tự *Ngũ-đài-sơn* lớn đây, họ *Lỗ* tên gọi *Trí thâm*. Ta nói cho các ngươi biết, bọn hai ba mươi người này chẳng thấm vào đâu, dẫu trong vòng vạn mã thiên quân, ta đây cũng một mình xông-pha, coi như không vậy.

Bọn kia đều tấm-tắc khen-ngợi, rồi lạy tạ lui ra. *Lỗ-tri-thâm* vào phòng yên nghỉ. Ngày hôm sau bọn kia bàn nhau góp tiền mua 10 bình rượu và một con lợn đem đến, cùng nhau sửa tiệc mời *Lỗ-tri-thâm*. *Lỗ-tri-thâm* ngồi giữa, bọn kia cứ theo tứ tự mà ngồi hai bên dãy hai bên.

Trong khi uống rượu, *Lỗ-tri-thâm* nói :

— Các ngươi bày đặt làm chi thế này cho thêm tốn tiền.

Mọi người đều nói :

— Anh em chúng tôi có phúc mà được gặp hòa-thượng đến đây, để hòa-thượng làm chủ cho chúng tôi.

Lỗ-tri-thâm mừng lắm. Khi rượu đã ngà say, kẻ thì hát ngao, kẻ thì nói chuyện, cũng có kẻ lại vỗ tay cả cười, đang làm huyên-náo cả ở trong giải-vũ. Bỗng nghe ngoài cửa có tiếng kêu « *quạ quạ* » mọi người đều *phì thuí* mà rằng :

— Tin lành thì ở, tin dữ thì đi !

Lỗ-tri-thâm hỏi :

— Tại sao lại làm như thế ?

Mọi người đều nói :

— Quạ kêu sợ có sự khẩu thiệt (1), vậy phải phì-thuí để trừ đi !

Lỗ-tri-thâm nói :

— Có lẽ nào vậy !

Mấy người làm vườn cười mà bảo rằng :

— Trên cây lục dương ở phía góc tường kia mới thêm một cái tổ quạ, nó vẫn thường kêu điếc tai suốt ngày.

Mọi người nói :

— Ta bắc thang lên mà phá tổ đi là xong.

Có mấy người đứng dậy nói :

— Để chúng tôi đi phá.

Lỗ-tri-thâm nhân lúc rượu say, cũng chạy ra xem, quả-nhiên thấy trên cây lục-dương có một cái tổ quạ.

Mọi người nói :

— Bắc thang mà phá bỏ đi cho khỏi điếc tai.

Lý-tứ nói :

— Để ta leo lên, không cần phải thang.

Lỗ-tri-thâm ngẫm nghĩa một chát, rồi chạy đến bên cây lục-dương, xoay trần áo ra, tay hữu nắm lấy gốc cây, tay tả với lê phía trên, vận mình một cái, nhổ phăng cả gốc lẫn rễ.

Mọi người thấy vậy, đều lạy rạp xuống đất mà tán-tụng rằng :

— Sư-phụ quả không phải người thường, thật là một vị *La-hán* hiện thân ! Nếu không có sức khỏe vạn cân thì nhổ sao được cái gốc cây lớn này !

Lỗ-tri-thâm nói :

— Thế đã thấm vào đâu, để hôm nào ta diễn võ cho mà xem !

Từ đó chúng đều một lòng kính phục *Lỗ-tri-thâm*, hàng ngày vẫn bảo nhau đem rượu thịt đến mời ta, ăn là ta rằng phải sửa một bữa tiệc để thết trả lại.

Lỗ-tri-thâm nghĩ vậy, mới sai người vào trong thành, mua các đồ quả-phẩm, hai ba gánh rượu, giết một con lợn và một chiếc dê. Bấy giờ đã hết tháng ba, tiết trời nóng bức.

Lỗ-tri-thâm dọn tiệc ở dưới gốc cây hòe, mời cả bọn du-đãng kia đến dự tiệc. Thịt thái nguyên thỏi, rượu uống cả bầu, ai nấy đều no say thỏa thích.

Mọi người đều nói :

— Chúng tôi đã được xem sư-phụ diễn các bài quyền, nhưng chưa được xem sư-phụ luyện tập bằng khí giới. Ước ao hôm nay sư phụ dạy bảo cho chúng tôi được một đôi chút thì hay !

(Còn nữa)

(1) Khẩu thiệt là miệng lưỡi, nghĩa là sự cãi-cọ lôi-thôi.

HƯNG YÊN

Cất đám. — Hôm mồng sáu ta vừa rồi đã cất đám ông Phạm-duy-Khâm, tự Ấu-văn-tử, an táng tại ngũ-la-địa làng Mậu-dương.

Ông Khâm vốn là một nhà túc-nho, lại giáo thiệp rộng, nên thân hằng cố-hữu đi đưa đám rất đông.

Đáng khen nhất là các học-trò ông, kể đến năm chục cậu, phần nhiều là còn nhỏ cả, thế mà theo sau linh-cữu thầy một cách rất là nghiêm-chỉnh, lại tận tâm săn sóc đám tang thầy chẳng khác chi việc nhà. Qui-hóa thay một cái mỹ-tục của ta là cái đạo thầy trò, tuật để làm về vang cho cái nền luân-lý riêng của ta vậy.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin có lời thành tạ các cụ, các ông, các bà có lòng tiếm viếng và đưa đám phủ-quan, thân-phụ, bào-huynh chúng tôi là M. Phạm-duy-Khâm, tự Ấu-văn-tử, tạ thế ngày mồng năm tháng chín ta vừa rồi tại làng Mậu-dương.

Trong khi tang-gia bối rối, có điều gì sơ suất, xin các cụ, các ông, các bà miễn trách cho.

Vị-vong-nhân: Nguyễn thị-Thảo,
Cô-tử: Phạm-duy-Vĩnh, Phạm-duy-An,
Nữ-tử: Phạm-thị-Tuyết, Phạm-thị-Lý,
Bảo-đệ: Phạm-duy-Trí, Phạm-duy-Từ.
Đồng bái tạ.

THÁI-NGUYÊN

Hỏa tai. — Đêm mồng 2 octobre vào khoảng 2 giờ rưỡi tại phố Đông-mo phát hỏa, cháy mất ba cái nhà là của Đào thị-Cẩ, Thiệt hại chừng một trăm đồng. lửa tắt được ngay là nhờ vì các quan binh đem vòi rồng đến rất mong chóng. Khi mới nổi hiệu có hỏa tai thì các quan văn võ đều đến tận chỗ cháy. Nguyên do việc cháy này chưa rõ ra sao.

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Lễ Tứ tuần. — Nhân dịp lễ Tứ tuần khánh-tiết các sở được nghỉ luôn ba hôm: mồng một, mồng hai và mồng ba tháng chín ta, kể cả chủ nhật 28 septembre nữa, thành ra bốn ôm trọn. Trong mấy hôm khánh tiết các công sở và các tư gia đều có treo cờ khắp trên bộ dưới thuyền, đâu đâu cũng có vẻ ca cờ khánh hỉ.

Các quan viên tăng sự Bảo-hộ tự ngũ phẩm đi thường đều đi dự lễ bai-khánh tại hành cung trong tỉnh thành Quảng-nam hôm mồng một. Trong khi hành lễ thì các quan tỉnh thần, các phủ huyện các tỷ tào lạy; lạy rồi tung hô vạn tuế, rồi đến lượt các hưu quan cũng các quan tăng sự lạy chung một lần. Lễ thành rồi có dự yến tại dinh quan tổng-đốc. Có quan p. ó công-sứ Hội-an và các qui quan đến dự lễ.

Suốt mấy hôm khánh tiết, trời nắng tạnh luôn, ở Huế ở Phố cũng ở các miền nhà quê không bể: bao nhiêu người đi Huế xem hội, thật là một dịp vui rẻ là thường.

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lâm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì tổng được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giá là cho nẻ i gìn giữ đến thế nào cũng khó g tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy qui-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho hàng hiệu tại Hanoi, Hải-dương và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU
số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Namdinh
Kính cáo

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thục hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ
ĐỂ TRỊ BỊNH BẠCH-LẬU
mới bị hay là có dai dẳng.
Trong 232 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người
(Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)
BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD
Rue de Grenelle, PARIS
và cùng các nhà thuốc có danh

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urosformine

Giá 1$40 một hộp

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc:

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bịnh: đau dạ dầy, đi lỵ, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG: *Cứ trong 24 giờ uống một lần; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán: 0$60 một lọ

Nhà Bán-đồ « TÂN TÂN » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chèn-hợp, thứ năm nào cũng có bán từ tâm giờ sáng.

TAM-TÌNH Y-TÔN

Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

Bản hiệu chuyên nghề làm thuốc nội ngoại khoa, chữa luyện các thứ bệnh cũ đã các bịnh mới, bịnh lâu, bịnh nan bịnh trọng, số nặng phải, còn chữa cũng được hết bịnh khỏi hẳn, giản có tiếng phải giá-người nghèo cũng qua không tiền xin thuốc cũng cho.

Chữa các bịnh như sau này: đau ông mồng tinh, gi tinh, lâu t ch, hoạt tinh, tuông tinh không đề, đau bò bình nguyệt không đều, huyết ti, nuyết đơn, hay đi hồi, huyết tích, khí hư, bạch, đái bình thấy ra liên miên, sinh ra trăm chứng đau lưng đau đức bình niên, ho lao, đàm suyễn, hải tosi, nhà thũng, phong thấp cổ chứng, sốt rét, nóng, thổ huyết, khạc huyết, tị huyết, tế li, già mỗi hộp 1$00, dau mỗi mồng giá mỗi cai 0$50.

Lậu giếng mai

Bản hiệu chia ra bốn chứng lậu chế bốn thứ thuốc lậu dọc, lậu tinh, lậu huyết, chỉ lậu, giang mai ba chứng dong độc hạ cam giang lậu, các bịnh không giống nhau, chứng thời ở trong, chứng thời ở ngoài, vì cớ đó nên mỗi bịnh uống thuốc sau mới đỡ mà người đau hà lại sinh ra bịnh khác, bản-hiệu chế đủ các thứ thuốc chữa các bịnh giang lậu khỏi và không hại gì đến đường sinh dục mà người đau bị không sinh bịnh khác được.

Thuốc lậu giá 3$00 một chai.
Thuốc giang 1$50 một chai.
Thuốc hoi 1$00.
Ống thụt 0.50.

Có bán thuốc chữa thuốc phiện ngài nếu ăn đã lâu nằm uống cũng khỏi, mỗi trai giá 1$00, chai con 0$50.

Quí khách ở xa viết thư về kê bịnh bản-hiệu gửi thuốc đến ngay gửi cách lánh hóa giao ngân.

TAM-TÌNH Y-TÔN
Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe. Trị được bệnh huyết-suy làm cho trong máu thêm chất đỏ

Gởi bán tại:

Hiệu bào-chế CHASSAGNE
69, Phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bịnh mất máu khi huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt, gầy còm, hay ưa bịnh huyết sinh ra xao phổi, làm cho hay ho vật nóng thuốc này rất để, ai cx mài thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết
SIÂU BỔ 1$40

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện
Nên dùng thuốc:

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ
Chế tại phòng thuốc PARAT Paris
Gởi bán tại Hà-nội hiệu bào chế CHASSAGNE
69, phố Paul Bert.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh gnip.

Mắc bệnh gnip thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh gnip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rasco!

0$60 một ống sáu cachets

PILULES
APHRODISIAQUES
du Docteur SIMTES

Chữa các bệnh sinh-dục khó bền tuổi khiếm ngang-hiệu có

Có sẵn bán tại:
Hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu mai)

Bịnh nào mòn, kém rèn, yếu đuối, đều là những bịnh người ta thường hay mắc phải, vì làm lụng quá hay lo nghĩ nhiều. Đề làm cho kẻm bớt chất huyết đi mà chính chất huyết ấy cũng lại còn yếu đi nữa. Vậy ta nên phải bồi bổ ngay cho chất huyết. Muốn bồi bổ cho chất huyết, thì không còn thuốc gì hay bằng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu mai), Thuốc này vừa bổ vừa chống khỏi bịnh yếu đuối, mỏi mệt, xốn mắn, hao mòn sau khi mới khỏi bịnh gnip, bịnh sốt rét, những bịnh lâu năm.

Thuốc này làm cho chất huyết hình phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Bán bà sau khi ở cữ mà dùng thuốc này thì cũng tốt lắm, bổ khí cả mọi đường hay cho khỏe.

Giá ông bào-chế Rabuteau này là một thứ thuốc rất tốt để chữa khỏi bổ có hàng ngàn hàng vạn người.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
2050

Thuốc thụt PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, đã hợp phép

RẤT CÔNG HIỆU
Giá bán 0$10
Chế tại phòng thuốc PARAT, Paris
Có gửi bán tại Hà-nội
HIỆU BÀO-CHẾ
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert.

祥和裕
YU-WO-TSEONG
VENTE EN GROS
48, Rue des Cantonnais, 48
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vải nhiều, hàng tàu nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ như thổ, nuyến, lĩnh, sa, vang, quế, sản vân vân) cả hàng Saigon như lĩnh, the, sản vân vân.

Nay mới có độ các mới, lăng thâm, mapa đen và lãi năm rộng bề. Những hàng này bán buôn tăng lời, chỉ không nên lỉ xe không có mẫu gửi đi xét tính, vì hàng cần nguyên không thể sửa được.

Qui-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, nếu ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sin gửi mauvs remboursement.

Cho bạch
2010 YU-WO-TSEONG

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酒補
J. BLANC (dệ nhất hạng bào-chế)
Ông L. BLANC (người sáng-nghiệp)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Mỗi ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống mỗi cốc con

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC
61, phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi.

NHỮNG BỘ TƠ LỤA
HIỆU
C. J. BONNET
LÀ TỐT HƠN CẢ
PACHOD Frères & Cie Lyon

CAO-BẠCH

Quý-khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem xưởng **GARAGE BOBILLOT**, *số 7 phố Bobillot, Hanoi: Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.*

Quý-khách nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự: không xe nào tốt đẹp bằng.

Cho thuê xe ô-tô

GRANDS MAGASINS REUNIS
Phố Paul Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes
HANOI

TỪ NGÀY 1er OCTOBRE BÁN HẾT NGÀY 10 OCTOBRE

BÁN RAO HÀNG

Xà phòng nước hoa — Đồ đan cho đàn ông — Áo sơ-mi — Mũ — Giầy
Đồ thể thao — Các đồ chơi — Đồ gỗ — Vải bán mảnh
Vải bán thước — Kim chỉ — Đồ đan cho đàn bà — Giấy bút
Các thứ kính — Đồ dùng trong nhà — Đèn thắp — Các đồ xuởi
Đồ vệ sinh — Bao kéo — Đồ sắt — Các thứ thuốc — Đồ ngựa

CÁC VỊ ĂN UỐNG
Xem trần gác. Tại chỗ cắt áo quần
Hàng mới tới. Các thứ rất mới dùng cho các quý-ông.

BOITE POSTALE N° 40 — TÉLÉPHONE N° 126 — Adr. Tél. MAGASINUNIS

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lắm mua phải ai: ngày 25 tuần sẽ trong 11 tháng mỗi tháng đều 25 ngày khoản mỗi tuần lễ (Như vậy mỗi ngày chỉ có mấy xu, mà thôi) đến cuối kỳ hạn, nếu tiền lãi đến được ngay cái số số, chỉ mình mình số trúng số nào cũng được cả, như thế đi đứng nắt tiền rồi mấy, nếu số của mình không số trúng thì lại bán coi vé PANAMA thì nào cũng trúng một lần, giá tiền lời 10.000 hoặc 50, 100, 200 quan, trong bộ cũng được hơn lại 400 quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc chắn và lợi nhất!
Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY:

126 lô	500.000 quan	295 lô	5.000 quan
12: lô	250.000 —	1.295 lô	2.500 —
238 lô	100.000 —	12.556 lô	1.000 —
250 lô	10.000 —	1.737.052 lô	500 —

Có vé được dự các cuộc rút số mỗi cho đến khi số vé của mình trúng thì thôi.

Mỗi lần rút số số nhân được một cái số số trong số, mà không phải gửi tiền. Mỗi số có bao nhiêu tiền được lãnh hết. Các số giao cho người mua đúng với các thể lệ, người mua có thể giao cho người khác mua đứng với mình cũng được. Đồng như bản hội riêng quý 15 Mars 1926. Bản hội ký gửi hết, mọi chuyện chắc chắn như người mua ta.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN
Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE
Muốn dự mấy cuộc rút số, thì gửi 50 quan cho nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Paradis, MARSEILLE (France)

yếu đuối vàng vọt
GÂY MÔN
Thuốc SIROP de DESCHIENS
Le flacon 5$
Làm cho đàng tươi mau, ăn ngon, ngủ kỹ, thuốc của các Lương-y trứ danh.
Thuốc này bán hàng thuốc tổ tiên có các thứ thuốc rất hay.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)